

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 8 korona.
 Félévre 4 korona.
 Negyedévre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ
 Dr. GAAL ENDRE.

SZERKESZTŐSÉG:
 Dr. Gaal Endre lakása, Csikszereda (Mikó-utca)
 KIADÓHIVATAL:
 APAFFI MIHÁLY-UTCA 13. SZ. (Gyönös Gyula).
 Hirdetési díjak előre fizetendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Oknélküli félelem.

Ugy látszik, hogy az 1912-ik évet Magyarországon nem lehet a legszerencsésebb esztendők közé számitani. Az a kellemetlen depressió, amely az országot politikai tekintetben megüli, most átcsapott más térre is, mert a belügyi zavarok mellé társul szegődött a külpolitikai komoly események sorozata is. Nem elég tehát az, hogy Magyarország egész közeletét, a belpolitikai villongások tették bizonytalanná és ingattaggá, ehhez most hozzájárultak a külügyi zavarok nyomán keletkezett oly események, amelyeknek hullámai természetszerűleg közgazdasági térre csaptak át.

Ausztria-Magyarország a többi nagyhatalmakkal kapcsolatban, bizva a statusquo fenntartásának reményében, bizonyos passzív szemléletű akart lenni, az egyesült balkán államok és Törökország tusájának. Eleinte ugyanis senki sem gondolt arra, hogy a négy szövetséges állam oly csapásokat lesz képes mérni Törökországra, hogy annak folytán az ozmán birodalom ereje, az európai részekben teljesen meg-
 inog.

Ha a nagyhatalmak közül valakit az ujjonnan beállított események kellemetlenül érintettek, úgy az első sorban az osztrák-magyar monarchiára vonatkozhatik, mivel az egyik szövetséges szomszéd állam, a háború nyomán oly aspirációkat táplál, amelyeknek megvalósulására nem csak politikai, de gazdasági életünk is beláthatatlan következményeket vonhat maga után. Szerbia tengerpartjának és kikötőjének kérdése ez. Azt hisszük olvasóink előtt sokkal ismeretesebbek az ide vágó napi események, sem minthogy szükséges lenne azokra e helyütt is visszatérni. De foglalkoznunk kell mégis az eseményekkel, mert a háborús készülődési híreknek már csak a hallása is oly oknélküli félelmet váltott ki közönségünkben, hogy annak pusztításai már is jelenté-
 tények.

Valóságos vihar dult végig az országon, egzisztenciák mentek tönkre anélkül, hogy arra valami komolyabb ok lett volna. Közgazdasági életünk fokmérője, a tőzsdé volt az a seizmográf, amely a távoli vihart legelőször megérezte s ahelyett, hogy villámhárítója lett volna annak, a gabona tőzsdén felszókította az árakat, az értékpapír piacon pedig valóságos balkán árfolyamokat teremtett. Mindennek nyoma egész közgazdasági és pénzügyi életünkre kihatott.

Nap-nap után, hol itt, hol ott halljuk, hogy egy-egy tekintélyes cég fizetési-kép-
 telen lett, majd pedig, hogy a betevők országszerte megrohanják a takarékpénztárakat, bankokat s betéjleiket tömegesen veszik ki. Nem képez ez alól kivételt sem a vidéki kisebb takarékpénztár, sem a fővárosi nagy bank, sőt még a m. kir. postatakarékpénztár sem. S mindez az a pánikszzerű félelem miatt történik, vajjon csakugyan van-e arra ok, hogy különösen a takarékpénztári betevők aggodalmaskodjanak?

Talán fölösleges is, hogy oly kézzelfogható valótlanságok cáfolatába bocsátkozunk, mintha az állam háború esetére lefoglalná az összes takarékbetéteket. Illetlennek annak a hágai nemzetközi konferencia azon határozata, amely az összes takarékbetéteket semlegeseknek nyilvánította. Valamint a sebesülteket, akik között mindenféle nemzetbeli lehet, a hadijog védelme alá helyezte a genfi conventio, ép-
 úgy a takarékpénztári készpénz betéteket is, amelyekben szintén több nemzetnek lehet érdekeltsége, a háborúskodó felek kimélni kötelesek. Veszély tehát ez oldalról nincsen. De igenis veszély van a pénzintézetekre maguk a felek részéről, akiknek oknélküli félelme, váratlan fellépése, végeredményben létalapjában támadhatja meg az egyes intézeteket.

Nem szólnak pl. az egyes fővárosi, vagy tekintélyesebb vidéki takarékpénztárakról, amelyeket pénzkészletük, a legerősebb megrohanásokra is képesekké tesz, avagy a postatakarékpénztárról, amelynek ügyveleit, mindezek felül még az elami feltétlen biztonság is körülveszi, de igenis fel kell említenünk szavunkat azon vidéki pénzintézetek érdekében, amelyek kihelyezett tőkéiket legtöbbször hosszulejáratu jelzők kölcsönökre fektették be, s amelyeknek hírtelen bevonása, nemcsak nehézségekbe ütköznék, de egzisztenciá-
 kát is tennék tönkre. Ezen intézetekkel szemben tehát épen séggel nem méltányos eljárás a közönség oknélküli félelme és eljárása, mert hiszen ha rendes körülmények között jök ezek arra, hogy pénzünket megőrizzek, kamatoztassák, úgy ezt a bizalmat még komoly veszély idején és elvárhatják, nem hogy még akkor megvonjuk tőlük, amikor arra épen séggel nincs is ok.

Különben is nem gondolja meg közönségünk, hogy szokatlan eljárásával nem csak a takarékpénztáraknak árt, hanem saját magának is? Mert kérdjük már most, mennyivel válik biztosabbá otthon a betevő kezében a kivett készpénz? Hiszen

a legtöbbször különösen vidéken, azon-
 nal hirtelen megy annak, ha valaki pénzét, főleg többek szemeláttára — veszi ki a bankból. Háború esetén pedig, amikor a magán vagyon is nagyon sokszor kockán forog, vajjon képes lesz-e a magánfél saját otthonában készpénzének azt a védelmet nyújtani, amelyet egy takarékpénztár adhat, s amelynek ez irányú tevékenységét, amint említettük, nemcsak a nemzetközi jog támogatja, hanem bizonyára komoly esetben az állam kormányzat is kivételes intézkedésekkel fogja körülbástyázni.

Nincs tehát ok a félelemre és aggodalomra, közönségünk csak saját magának fog használni akkor, ha nyugodtan néz az események elé és nem vonja meg bizalmát jövőben sem azoktól, akik eddig is, s bizonyára ezután is mindent meg fognak tenni arra nézve, hogy közös érdekeiket bárhonnán várható veszedelemmel szemben megvédelmezzék.

— Csikszereda nagyközönség?

Kérdés az ember, ha komolyan venné azt az indítványt, a mely szerint egy néhány városatya Csikszereda városának nagyközönségé leendő visszafejlesztését kérelmezte. De hogy sem az eszme, sem az indítvány nem volt komoly, mutatja az az egyszerű tény is, hogy akkorra, a mikor a gyűlésben arról tárgyalni kellett, már maguk is megbánták amit tettek, hagyták csendben napirendre térni a fontos ügy fölött. — Az ügy szóval befejeztetett, több szót alig érdemel. — Azonban érdekes dolog kutatni mégis azt, hogy mi az, ami ezt a perverz ideát felvetette. Mi más, mint a pótdó. Az elvisehelhetetlen magas pótdó. Mert, hogy hány százalekban van az Csikszereda városában megállapítva, az azt megmondani nem tudjuk, de igenis azt állítjuk, hogy minden 100 korona egyenes adora amikor összeadódik legalább 200 korona pótdó nyomtaték jön. Hogy aztán ez a nyomorúság az adófizetők körében egy kis mozgolódást csinált, ez természetes. De azért nem kellett volna hadat vezetni a város ellen, inkább azon kellene gondolkodni, hogy hol mit lehetne a költségvetésbe vett kiadásokból törülni, hol, hogyan lehetne a városnak jövedelmeit csinálni. Aki ezt okosan így megcsinálja, az szolgáltatást tesz a városnak vele, de azzal, hogy Csikszereda nagyközönség legyen csupán a személyi kiadásoknál veit számba nem vehető sporolást, ami pedig a közigazgatás visszafeljődését eredményezné.

A városi tanácsnak igaza van, ha ragaszkodik a törvény által biztosított fizetéshez. Én nem tudok egyetlen bírót, egyetlen ügyvédet, avagy egyetlen kereskedőt sem, aki az ő törvényes jövedelmét, fizetését elengedte volna. Miért tegyék ezt éppen a városi tisztviselők? A törvény által biztosított joguk van hozzá. S amit a törvény ezen ügykörök betöltésére fizetesként előírányozt, az, számbavéve egy város életben előtérben álló fontos közigazgatási feladatokat — nem nagy dotáció. Csak a kontraszt nagy. A régi, osdi, nyomorúságos csikszeredai fizetések után tetszik nagyoknak. De erre is megvan a közönségnek a tennivalója. Ha fizetést ad, követelem munkabíró embert. Az új városi törvény a város fejlesztés legfontosabb érdekeit azáltal védelmezi meg, hogy annak igazgatására olyan képesítésű hivatalnokokat rendel, akik képesek is a város fejlesztésről gondolkodni. Ha nem tetszik a közönségnek a mostani tanács, válasszon magának olyat, a melyet a törvény előír!

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Becsés lapja mult számában »Vármegyei pénztázeink« című közlemény egy cseppet túl lö a célom, mikor a mai közigazdasági- és különösen pénzügyi időben a »vármegyei« pénztázeink helytelen magatartását teszi megrovás tárgyává. Hibáztatja, hogy a legtöbb bank beszüntette a kölcsönök folyósítását s a mellett 10%-os tőke törlesztéseket kíván, sőt tőke tartozásokat is felmond, stb. (v) Ebből azok következtetésre jut, hogy a pénzügyiséget, a veszedelmét éppen maguk a bankok terjesztik s ezt a nyomorba került közönséget végleg megfojthat, pedig hivatásuk az volna, hogy az ilyen szomorú helyzetbe jutott közönségen most segítsenek. Végül megfenyegeti a bankokat s kijelenti, hogy azok a bankok, melyek ilyen szomorúsággal járnak el, nem a közönség érdekében, hanem annak megsemmisítésére dolgoznak stb. stb.

Ezrekről röviden egy pár megjegyzést kívánok tenni, mert szerintem nem egészen ugyan a dolog, sőt megfordítva.

A mai pénzügyiség nem vármegyei, nem is országos, hanem világszerte élő, nagyon bajos azért a vármegyei pénztázeiket hibáztatni és felelősségre vonni, mert — sajnos — a világ pénzügyi életéig még eddig nem ami vármegyei pénztázeiket irányítják.

Hogy a legtöbb bank beszüntette a kölcsönök folyósítását itt nálunk, az azért van, mert az ország és világ legtöbb pénztázei is ugyanezt cselekedte, s ilyenformán a mi pénztázeink sem igen tehetnek róla, hogy az általuk jól kihelyezett tőkétük biztosító váltók és más hitelpapírjaikat azok manapság nem honorálják.

Könnyű ilyenformán megérteni, hogy ha mindenki manapság a pénztázeikből csak kivenni, de befizetni senki sem akar, akkor a mi pénztázeink honnan vegyék a ki fizetés várakozók számára szükséges pénzt, ha csak valaki azt nem képzeli, hogy minden befizetés készpénzről öröklött fogva a páncél szekrényben szokott állani.

A hitelszükséglet nagyon láncolatos folyású szokott lenni. A nagyobb pénztázeiket legelőbb beszüntetik, vagy csak korlátozzák a hitelezést, felmondják a kölcsönöket, nemcsak közvetlen feleiknek, hanem a kisebb pénztázeiknek is. Ezt nyomban és azonnal megérzi a kis intézet s nyomban és azonnal minden adós, ki valamely intézettől összekötésben áll. A láncolatos összefüggés folytán, a hitelt keresők a betevő pénzére vetik magukat s beáll a betétek felmondása.

Erkölszi testületek, melyek rendes kára pénzügyi viszonyok közt, pénzüket gyömölcsöztetően csak a takarékpénztárakban tudják elhelyezni, most tekintélyes összegekben modják fel és veszik ki tőkétük, mert a bankhitelesnyújtás megszorítása miatt megszorult hitelkeresők, most hozzuk fordulnak hitelre.

A mostani viszonyokat még az is súlyosbítja, hogy a naivabb betevők tömege a háborús hírek hatása alatt ijedten veszi fel betétjét.

Honnan vegye a pénzt a kis bank, ha minden adós a nyomozott helyzetre hivatkozik és mindenki segítséget és elnézést kíván?

A mi vármegyei kis bankjaink tehát éppen úgy, mint a nagy bankok nem a közönség megsemmisítésére dolgoznak, hanem éppen megfordítva annak érdekében, hogy válság be ne álljon s a közönséget nagyobb nyomorúságtól megóvják, mert azt tudni kell minden intelligens embernek, hogy akármelyik bank válék fizetési képtelenné, ezzel első sorban nem a

részvényesek mennek tönkre, hanem a fizetési képtelenné vált bank kötelekbe tartozó és érdekelte adósok, kiknek összes tartozása egyszerre esedékessé válik. Ha ezt egyik bank sem akarja, ez tisztességre valik, s ezt nem lehet a közönség megsemmisítésére célzott eljárásnak tekinteni.

Egyebekre nem kívánok reflektálni, hanem egyszerűen idézem a földművelésügyi miniszternek a mostani állapotokra hivatkozással budget beszédjében foglalt következő kijelentését: »A magyar társadalomnak, az egész tisztességes sajtónak, a közigazgatásnak és mindenkinek a kinek lelke és becsülete van, a kibén szeretet lakik az ország iránt, kötelessége, hogy ilyen komoly pillanatokban, minden gyűlölködést félre téve s nem az elenszenv és gögös lenézés hangján érintkezve egymással, hanem összefogva az egész társadalmat megnyugtassa és abban bizalmat keltsen..., mert csak ezekkel az eszközökkel róhatjuk le a házak iránti kötelességünket.«

Midőn ezeket az igen tisztelt Szerkesztő ur szíves figyelmébe ajánlani bátorodom, egyuttal arra kérem, hogy szerény megjegyzéseimnek bccs lapjában helyett engedni szíveskedjék.

Csikszereda, 1912. december 17-én.

Kiváló tisztelettel:

T. Nagy Imre,
a csikszeredai taktár elnöke.

Színház.

Az elmúlt színházi hetek tanúságai indokoltá teszik, hogy mindenekelőtt magunkkal foglalkozzunk kissé! A színházi-egyesület tagjai leadott szavazatai alapján megállapította a színiügyi bizottság, hogy a berlői közönség túlnyomó többsége a november—decemberi színiüzenet és a fel 8 órai kezdés mellett döntött. A színiügyi-bizottság respektálta a közönség ohajait. Az erzsébetvárosi színikerületi választmányi ülésen mondhatni heves csata után a közönség által kívánt színiüzenet beosztást vívta ki, a szigzagatónak pedig szigorúan meghagyta, hogy az előadásokat pontosan fél 8 órakor kezdjék meg.

És mit tapasztaltunk? A színiüzenet második hetében vissza kellett térni a régi rendhez, az előadások 8 órai megkezdéséhez. Közönségünk régi rossz szokása, hogy nem szeret pontosan a színházba járni: meg nyolc órára sem jelenik meg és rendszeren csak az első felvonás közepe tájára gyűl egybe teljes számban.

A „SZÉKELYSÉG“ TÁRCÁJA.

Egyedül.

Lassan csöppög az eső az ablakon.
Szobamban álvo, némán hallgatom
Amint kopogtatja, veri az üveget
E lassu nesz megihlötli a lelkemet.

S mint fátylak tűnnek elő az ablakon
Rejtelmes titkos, álomszárnyakon
Meglépek itt kicsiny szobamban
Főlem hajolnak, ezren, százan

Kisértetek talán, oh nem tudom
Körüllehelik forró homlokom
S látok egyszerre, temérdek képet
Bánatosat, szomorut, sötétet...

Igen érzem, az emlékeken
Borong ilyenkor lelkeim el
S míg az eső az ablakot veri
Lelkem a mitát keresi...

Mitrai Ferenc Blla.

Kéz kezet piszkol.

Madarassy Gyula.

III.

Nagy János utca 86. A cs. és kir. kamarás Szent-Pály tölgyfa burkolatú dolgozószobája. Angol börszékek. Egyik fatölgyben 60 év körüli energikus arcu öreg ur! Szent Pály kamarás, másikban Revolver Tata.

Szent-Pály: Miben lehetek szolgálatára kedves... (főveszi a hirlapiró névjegyét) Köves ur?

Revolver: Méltóságos uram, én egy kínos megbízásban járok el. Az úgy rámnézve kényelmetlen, de Méltóságodra nézve nagyon kellemetlen.

Szent-Pály: Beszéljen!

Revolver: Az úgy, amiért alkalmatlankodom, a következő: Méltóságos uram boldogult unoka-

öcsése fejbe lötte magát, állítólag szerelmi bánat miatt.

Szent-Pály: Nos?

Revolver: Az ok egészen más. Nem szerelmi bánat, hanem anyagi zavarok. (Elmondja a dolgot, mint Fejér Adélnál, közbe sűrűn használja ezeket a kifejezéseket: »piszkos uzsorás«, »gazember«, »Shylok«, »az én gazember főszerkesztőm« stb. Az egész elbeszélésből az tűnik ki, hogy mindenki gazember, csak ő az ártatlan báránka, aki a »Méltóságos ur érdekeit a szíven viseli« és »a család becsületét megakarja menteni«.)

Szent-Pály: (A hirlapiró elbeszélését megrendülve hallgatja. Elvörösödik, sápadt lesz. Kusóbb leküzdö felindulását.) Ki tud erről a dologról valamit?

Revolver: Ezidőszent háromunkon kívül senki, holnap azonban egész Budapest.

Szent-Pály: S hogy lehetne ezt megakadályozni? Revolver: Méltóságos uram, én a magam részéről szívesen lemondanék az egész eset megírásáról. Ez azonban még nem jelent semmit, mert ha én nem írom meg, megírja más. Már pedig az bizonyos, hogy ez a vámpír megírja, hacsak a pénzét nem kapja vissza.

Szent-Pály: Vajjon mennyivel lehetne rendezni ezt a piszkos ügyet.

Revolver: Azt hiszem, harminc, harmincöt ezer koronával.

Szent-Pály: S Ön mire reflektál a közvetítésért (undorral) »szerkesztő ur«?

Revolver: Azt teljesen Méltóságod nagylelkűségére bízom.

Szent-Pály: Jó. Ön most üljön kocsiba és menjen el azonnal ehhez az emberhez. Délután

négy órákor legyenek itt s hozzák magukat a váltókat, én rendezem az ügyet s akkor Ön is megkapja a fáradozása jutalmát. Figyelemzetem azoban, hogy élő ember erről a dologról tudomást ne szerezzen, mert én mindenkit keresztül lövök, aki ezt szellőztetni meri.

Revolver: Néma leszek, mint a sír, Méltóságos uram.

Szent-Pály: (feláll, Revolver dettó) Jó napot. Revolver: Ajánlom magamat. (Elmeg, morfondíroz.) Az igyik megkorbaócol, a másik megöl, nem rossz. Na meglátjuk, hogy végződik az eset.

Szent-Pály: (Jó ideig tűnődve maga elé hamul, majd az íróasztalán levő telefonon csöngetett.) Halló! Kérem nagysád 32—43-at.

Halló! Te vagy az Béla? (Két három percig beszélnek a telefonon, miközben a Szent-Pály arcan át fut egy-egy mosoly forma rángás.)

Pompás öreg, nagyon jó lesz. Tehát a viszont látásra délután fél 4 órakor. Szervusz.

Délután 4 óra. Szent-Pály dolgozószobája. A Ravasz kutya és szemben Revolver Tata. Később Szent-Pály.

Szent-Pály: (Az uzoráshoz.) Ön adott uzorakölcsönök az én szerencsétlen öcsémnek? Az uszi: De méltóságos uram!

Szent-Pály: Hagyjuk a frázisokat! Azt kérdezem, hogy Ön adott uzorakölcsönöket az unokaöcsémnek. Mondja meg tisztán, őszintén, mennyit adott.

Az uszi: Az első 3000 koronát törvényes kamatra adtam. Lejáratkora a főhadnagy ur nem tudott fizetni és kínált egy váltót 4000 koronáról. Én azt mondtam, hogy én szíve-

Az idény beosztással sem vagyunk különben. A november—decemberi színiidény egyáltalán nem alkalmas a csíkszeredai publikumnak. A csíkszeredai színiidény 6—8 hétig tart, mely időben rendes gazdasági viszonyok mellett egy jótársulati rendezkedő színingázgató változatos műsorral mesés jövedelemre lehet szert. A vonzó műsor előfeltétele, hogy hetenként legalább öt újdonság kerüljön színre ami ugyanannyi telt házat jelent. Hét hétre tehát legalább harmincöt ilyen darab szükséges. Honnét szerezzék a direktor decemberig ezt a nagy darab mennyiséget. A fővárosi színházak sikerültebb darabjait november—február hónapokban mutatják be. A november—decemberi színiidényre ezek közül csak alig egy-kettő kerülhet előadásra. Ezen színiidények tehát még az a hátránya is, hogy a fővárosi színházakban december—január hónapokban színr kerülő nevesebb újdonságokra egy évet várunk kell.

De föltéve, hogy sikerül a színingázgatónak a kellő számú darabot előteremteni, keptelen szeptember havában újja szervezett társulattal 30—40 darabot november, december hónapokra tökéletesen betanítani és ki is állítani.

A mult hét műsora Buday Ilonka sajnálatos megbetegedése miatt majdnem megakadt. A star nélkül operett előadásra gondolni nem lehetett; új színművet, színjátékot, vagy bohózatot nem lehetett bemutatni, mert bár a közelmult újdonságai mind rendelkezésre állának a színingázgatónak és többi már próbák is folynak, hirtelen előadásra előkészíteni az idő rövidsége miatt egyet sem lehetett.

Ennek az volt a következménye, hogy az elmúlt héten csak két bemutatott és három zóna előadást kaptunk. Igaz, hogy a színingázgató a pót műsört ügyesebben is megválogathatta volna; de ez műsem változtat azon a felsorolt tapasztalatokkal leszűrt tényen, hogy vissza kell térni a január—februári színiidényhez.

Az említett két újdonság közül időrendben előbb a »Csókszanatórium« című operett került színre mult szombaton. A rendkívül mulatót cselekményű és kellemes zenéjű énekes mű állandó derűltségben tartotta a meglehetősen számban egybegyűlt közönséget. A főszerepet Buday Ilonka kreálta, nem csoda tehát, ha a darabnak sikere volt. Népszerű primadonnánk, mintha érezte volna, hogy egy hetnél hosszabb ideig leszünk kénytelenek fellépését nélkülözni, művészetének legjavát nyújtotta. Játéka, éneke és bravúros táncái egyaránt elárulták, hogy

őrül a kedves szerepnek, melynek minden porciáját ki is aknáta. Es bár a darab cselekményének a tónusa nagyon is csábított a tulajdosokra, mégis állandóan megmaradt finomnak, diszkrétnek, előkelőnek, mint rendesen. A teljes elismerés hangján kell megemlékeznünk a másik főszereplő személyesítőjéről Réthelyiről. Ez a kiváló intelligenciájú, gondolkodó és bővívcívóval felruházott rendezőnk és bonvivánunk az előkelő gróffia előlépett kalandort igen találon, jellegzetesen ábrázolta. Farkas és Tomborné közvetlen természetességgel ható kiváló komikuma külön dicséretet érdemel. Igen jók voltak Úrményi, Makay, Parlaghy és Tallián, nem rongáltak Szücs Mariska és Garay Irén.

A hét másik újdonsága Bernstein Henrik legújabb színműve: »Az Ostrom« Közönségünk ezen szenilias francia színmű íróit nagyon megkedvelte; legújabb művének előadását is általános érdeklődés előzte meg és telt ház nézte azt végig. A darab bizonyos foku családást keltett. A közönség kevesebbet kapott, mint amennyit várt. A darab felépítése tökéletes, mese szövése elsőrangú; Bernstein a színpadi hatás-keltés ezermestere ezen darabjában is remekelt alkotott. Hogy mindazonáltal ezuttal nem ért el olyan hatást, mind előző darabjaival, ez abban leli magyarázatát, hogy cselekményének tárgya ezuttal nem hatja meg azzal a közvetlenséggel a néző lelkiéletét, mint azt eddigi műveiben tapasztaltuk. Ezuttal a nő és szerelem nem részesei a drámai ütköző pontoknak, hanem csak mellék tényezői a cselekménynek. Két férfi küzdelme a dicsőségért és hatalomért van ezen darabban fényes színre kerülve megrajzolva; a két férfi egymás elleni harca, ostroma lekötöi ugyan a közönség figyelmét és érdeklődését, de nem hatja meg annyira, mintha a cselekménybe érzelmi motívumok is erősebb mértékben belefolytak volna. A darabot nagy-körületintéssel rendezte Tompa Kálmán színingázgató, ki egyuttal a főszerepet is kreálta. Szenvedélyt, patoszt kölöen mérsékelté. A nagylírműve és befolyásra szert felt politikust találon ábrázolta, nyugodt férfias és komoly volt, amit szerepe megkövetelt. Rivalisát Tallián személyesi tette, szerepét jól fogta fel, karakterisztikusan játszott, csak külső megjelenésében hiányozt az előkelő francia elegancia. Jelen Rózi egy nem épen egyeniségének megfelelő szerepben mely érzéstől áthatott játékokat produkált. Kisebb szerepek juttottak Makaynak Parlaghynek és Garaynak.

A hét többi estein az elmúlt és a folyó színiidényből már nagyon is ismert és álla-

lunk elbírált darabok kerültek színre. Előadattak: »A limonádé ezredes« kétszer telt házzal; »A dolovai nábob leánya, Igloi diákélet és a »Rabló lovag« mérsékelt érdeklődés mellett.

A jövőhét műsora: Hétfőn: Csókszanatórium (zóna, Buday Ilonka első fellépte felgyógyulása után) Kedden; délután Hofhérke (gyermekelőadás); Szerdán d. u. Vasgyáros, este Tengerész Kató (bérletszűnet); Csütörtökön; d. u. Leányvásár, este Bukov; Pénteken Előhalott (Tolsztoj színűve); Szombaton Tengerész Kató (bérletben) vasárnap este Luxemburg grófia (Réthely Jutalomjátéka bérletben).

Törvényhatósági közgyűlés.

Csikvármegye törvényhatósági bizottsága Gyalóky Sándor főispán elnöklete alatt folyó évi december hó 30-án délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

A közgyűlésen az év végire felszaporodott ügyek adatnak elő, annak semmi különösebb tárgya nincsen. Az állandó választmány ilfőse folyó hó 28-án lesz megtartva. A közgyűlés fontosabb részének tárgysorozatot a következőkben adjuk:

1. Szentesített törvények kihirdetése.
2. Kereskedelmi Miniszter leírata a békási hid építésének házi kézikönyvében.
3. A közigazgatási bizottság féléves jelentése.
4. Harmadik árvaszéki ülnöki állás rendszerezése.
5. Árvá- és szeretetház módosított alapszabályai.
6. Ebtartási szabályrendelet módosítása.
7. A szarvasmarha tenyésztésről szóló szabályrendelet módosítása. (2 drb.)
8. Kiskoruk és gondnokoltak pénzének gyümölcsözletéséről szóló szabályrendelet módosítása.
9. Az 1913. évi sorozó bizottság polgári tagjainak kiküldése.
10. Lóvató bizottság megalakulása.
11. Különböző bizottságok kiküldése és megválasztása.
12. Fűrdőbiztosok jelentései és kiküldetése.
13. A vármegyei és gyámpénztári alapok fölöslegének gyümölcsözletése.
14. A csíkszeredai közkórházban férőhelyek létesítése.
15. Ugyanott ellenőri teendők végzése.

sen prolongálok, de csak úgy, ha egy jó elfogadói aláírás is kapok. A főhadnagy ur erre azt kérdezte, hogy jó-e a Méltóságod aláírása. Én azt feleltem, hogy korlátlan ősszegig. Másnap elhozta a prolongációs váltót 4000 koronáról kiállítva Méltóságod aláírásával és egy másik 4000 koronás váltót azzal a kérdéssel, hogy nem szabad értékesítenem.

Szent-Pály: S ez magának nem tűnt fel?

Az uszi: Egyáltalán nem. Az ilyen váltókat nem szokás forgatni.

Szent-Pály: Folytassa!

Az uszi: Ettől kezdve a főhadnagy ur minden lejárator új váltókat hozott és új kölcsönt vett fel. Azt mondta, hogy a pénzemet rövid időn belül visszafizetni, mivel nemskóra elveszi a gazdag Fejér szappangyáros lányát.

Szent-Pály: S maga erre hitelezett neki.

Az uszi: Erre és a Méltóságod aláírására.

Szent-Pály: Nézze, én kifizettem az öcsém adósságát, de mondja meg tisztán, mennyit adott neki?

Az uszi: Késszépben és értékben körülbelül 40.000 koronát.

Szent-Pály: S mennyiről van váltója?

Az uszi: 60.000 koronáról. A különbség a ki nem fizetett kamatokból ered.

Szent-Pály: Elhozta a váltókat?

Az uszi: El.

Szent-Pály: Tudja maga, hogy azok hamis váltók?

Az uszi: Ha Méltóságodnak érdekben áll, akkor nem hamisak. Ellenkező esetben hamisak, de tudni fogja és beszélni fog róla egész Budapest.

Szent-Pály: Tudja, hogy amit maga csinál az zsarolás.

Az uszi: Tudom. De amit a főhadnagy ur csinált az sem kutya. Az több mint zsarolás: csalás.

Szent-Pály: (Indulatosan az zszorás felé megy.) Hallja, ne komiszkodjon, mert összemorzsolom!

Az uszi: Tessék! A Köves ur, majd ezt is megírja »az összemorzsolott hitelező« címmel.

Szent-Pály: (Elmosolyodik.) No mondja meg hát végre, mennyiért adja ki azokat a váltókat. Figyelmeztetem, hogy megszarolni magam nem engedem.

Az uszi: (Kis gondolkodás után.) 35000 koronáért.

Szent-Pály: 25.000 koronáért kiválton.

Az uszi: Nem lehet Méltóságos uram. Többé áll nekem.

Szent-Pály: Nem? No akkor másképpen próbálkozom. (Oda megy a szomszéd szoba ajtajához és beszél.) Méltóztassanak uraim. (Kijön Szabó Béla a hires rendőrkapitány, Szent Pálnak gyerekkori pajtása és két detektív.)

Rendőrkapitány: (Jóízű bonhomióval a hírlapiról z zszorás felé, kik csak azért nem esnek hanyott, mivel egy-egy öblös karosszék részvevően körülöleli őket.) Jó napot kedves uraim! Hát csak zsarolunk, zsarolunk?

Revolver: (Álönézzetel és szemtelenül fölpat-tan.) Kikérem magannak!

Rendőrkapitány: (Kedélyesen.) Hadja fia, a sose kérje. Magácskának szép kis csokor ilyen ügye van összegyűjtve, csak az hiányzott, hogy egyszer inflagranti kapjuk. Tehát nem fogja rossz néven venni, ha előzetes letartóztatásba helyezem.

Revolver: (Megszéppenve.) De kérem én sem-

mit sem csináltam. Mindennek ez az zszorás az oka.

Rendőrkapitány: Vagy ugy? No ne busuljon fiam, őt is letartóztatom.

Az uszi: (Egy letaposott férőg dühével.) Nagyon helyes uraim. Ez ember elveszti a vagyona felét s akkor törbecsalják és becukatják. Hiába na: noblesse oblige.

Rendőrkapitány: Ne szemtelenkedjen! Itt senkinek nem kell a maga bőre. Ha 2000 koronáért kiadja a váltókat, futni engedjük, hanem akkor becukatom. Három percig szabad gondolkoznia.

Az uszi: (Egy kis zszámvetés után belátja, hogy még így sem károsodik s az elmaradt hasznót kiveheti a többi adósára, míg ha letartóztatják, összemorlik az egész existenciája. Meghunyászkodva, és azzal az eltökélt szándékkal, hogy amennyire lehet, felszólolja az ösზეget.) 32 ezer koronába áll az üzlet, a két ezret elengedem, kérek 30 ezer koronát és minden rendben van.

(A rendőrkapitány mereven ragaskodik a 20 ezer koronához. Az zszorás egyenkint enged le az ezrekeket, miközben sir és éhező gyermekeit, beteg özvegy édesanyját emlegeti. Végre Szent-Pály unva az egész komédiát 23 ezer koronát felajánl, mit az zszorás elfogad.)

Szent-Pály: (Kitölt egy bank utalványt 23 ezer koronáról. Az zszorának adja) Kérem a váltókat. (Zszorás odaadja. Szent-Pály elfordulva nézi a váltókat. Pillantása rásiklik a főhadnagy arcképre, amely az írószáton gyászkeretben áll. Bizonyoson önvád és lelki-furdalás félélt érez. Magában: »Te szerencsétlen«. Az asztalról felvesz egy ezüst cigarettatárcát, melyre diagonalisan ez van vésvé:

16. A törvényhatósági köztutak 1913—14. évi költségvetéséről.

17. Az »üzvelgyi« törvényhatósági ut fenntartási költségei.

18. A Pap Domokos féle alapítvány elfogadása.

19. Bogos Lázár és Potyó Ignác utkarparók végkielégítése (2 drb.)

20. Köllő János és társai fellebbezése uti számlák érvényesítésének megtagadása miatt.

21. Társhatóságok levelezési.

Magánjavak ügyei:

22. A megyei polgári leányiskola ürszékének átelyezésével felmerült többlet munka költségei.

23. A gimnáziumi párhuzamos osztályok állandósítása.

24. A megyei leányiskolai tanítónők fizetés rendezése.

25. A békási róm. kath. egyházközség segélyezése.

26. Antal András segélyezése.

27. Eichler Gusztávval megkötött haszonbéri szerződés.

28. Tompos Pál szabadság iránti kérése. Ezután a községi ügyek következnek.

CSARNOK.

Háboru az udvaron.

Irta: Szini Lajos.

Szobrász barátommal műtermében ültem. Az óriási ablakon a Százados-utca féle nevezet anonnán, mint fenyőerdő egésze sötét nyári éjszakan, világozó vörös fény játszott be. A szokatlan fényben meglepedtetek a műterem szobrái s lajzosság ömlött el a félbenmaradt aktón. Most hirtelen elsőüdtél a műterem és hangok hallatszának, mintha kaszát vernének össze. Újra csönd lett és a messziségen ismét fellobogott a világozó vörös fény. Úgy éreztem beszáradt a torkom és nem volt annyi eröm, hogy odamehessek a vízvezetékhez. Rahajva tett a fureska fénység és féltém megszólított a barátomat, aki homlokát az ablak gyöngyöző üvegehez szorította. Most kopogás hallatszott és újra. Határoztam az ajtón a rezeset és a sötétségbe találtam odakint. Valami szokatlan érzés fogott el, faszam és az jutott eszembe, hogy nem félek. Amikor az ajtót be akartam csukni, újra hallottam a kopogást.

— Ki az? — kérdeztem.

»Ne zsarolj! A hírlapíróhoz.« Ime a közvetítési díj »Szerkesztő ur!»

Revolver: (Atvérszi a tárcát, a nagybetűs felirat rögtön a szemébe ölik. Nem tudja, örüljön, vagy bosszankodjon.) Köszönöm!

Rendőrkapitány: Most maguk elmehetnek, csókoljanak kezét a méltóságos urnak, hogy ilyen olcsón megszabadultak. Hát csak folytassák tovább az együttes működést, mi még ugyis találkoznak. A közös cégnek ajánlok egy jó üzleti jelgét: »Kéz kezét piszkol.« Hát csak folytassák!

(Az uszoris és a hírlapíró kissé bizonytalan arckifejezéssel elmennek. Revolver befelé ül és nevet, a ravaszkutya bosszankodik, hogy csak pénzét kapta vissza.)

Revolver: (Az utcán.) Van magánál 350 kor.? Az uszi: Miféle 350 korona.

Revolver: Hát az 500 koronából hátralékos 350 korona.

Az uszi: Szépen kap maga tőlem egy vasat is, örüljön a cigarettatárcájának.

Revolver: (Indignálódva és egy kis műfelforodással.) Igaza van a kapitánynak. Kéz kezét piszkol. A maga keze összepiszkolta az enyémet!

Az uszi: Küldje a Kovaldhoz. Az fest, tisztít, és görbban.

Revolver: Még te is fogsz égni vén csibész! Eltöröm én még a nyakad!

Az uszi: Nekem dumálhat! Mától fogva visszavonulok az üzletlét és mozt nyitok.

Revolver: Zsaroltam én már meg mozt. (Elválnak, az uszoris megy az m. sz. be, hol igazgatósági tag, Revolver a redakcióba. Mindkettő örül, hogy becsapta a másikat.)

(Vége.)

— Kitért a háboru — mondta valaki.

— De hát ki beszél?

Kitért a háboru — ismételte az előbbi hang. Reszketve csuktam be az ajtót és egy székre roskadtam.

— Mi az? — fordult felém a barátom és úgy láttam, hogy vér csurog a szakáláról.

— Kitért a háboru — mondtam és megeregetek a könnyeim.

— Most éjszaka?

— Igen. Valaki itt volt az ajtóknál és az hozta hírl.

— De hiszen az lehetetlen.

— Nézd a vörösséget — zokogtam fel ének a hegyi falvak, nézd, közeledik és olyan mintha vér égne... nézd, istenem hát ez hogyan lehet?

— Ne sirj — és reszketett a hangja — elbuvunk. Én nem engedem, hogy haborbura vigyenek tégedet, vagy veled halok meg.

— Rettenetes, rettenetes — kiabáltam — hol van az isten, jó apam, jó anyám, jaj, ne hagyj, hogy elvigyenek... huzzonegy évvel, szent Isten! nézd, közeledik a vörösség és halad a kaszák esendülés... halad...? Végterít m a földön és úgy jajgattam tovább.

— Ó barátom, testvérem, ez a fájdalom amit érzek, ha érzened! És mindjárt itt lesznek és nekem fegyvert adnak a kezembe és mondják: löj azokra, akik szembe jönnek. És azoknak is fegyvert lesz a kezükben és löni fognak... és edes Istenem, aki nem gondolsz reánk! Te itt maradsz barátom... testvérem, ha szeretsz egy kicsit ne legyen soha gyermeke... ne vétezz az ártatlanok ellen azzal, hogy létrehozod őket... hát ki josit fel téged testvérem arra, hogy gyermekeid legyenek az akaratkod ell... Hát kértém én az életet... és egy napon csak itt voltam anélkül, hogy ezt akarhattam volna... Hát ugyebár abban a pillanatban éppen olyan reszesévé váltam, az életnek, mint mindenki más? Van-e joga bárkinek is rendelkezni az én életemmel, hát mit ér nekem, mond, ha istenként tisztelek is a — halálom után...? Addig van a világ míg én vagyok, mert ha én nem vagyok semmi olyan nem lehet, amit én létezőnek érzekelhessek, hiszen én magam sem létezem. Jaj, jaj, nézd, egyre közelednek, kopognak mindjárt az ajtón és elvisznek... én nem megyek, inkább fogom a veséket és a szívemet szurdom... ha meg kell halni én hozom magamra a halalt, az élet az enyém, azzal nem rendelkezhetik senki ember, senki isten... Fiam, testvérem, hidd el, én úgy szeretnék élni! hat nem szolgálhatom-e én a hazámat és az emberiséget a munkámmal, a jószágommal...? Hát boldogabb lesz az emberiség ha én hamis jelzavak zaslója alatt meghalok? Le fognak löni és azután beleszarnak a szívembe és összenyomják a koponyámat s kifolyó agyamra fergék gyülekeznek... és piros lesz minden mintha az összes erdő lángban állna és viszik haza hírt halálomnak. Öngyilkosok lesznek akik annyira szerettek, hogy nem tudnak nélkülüem én és megfog boldogulni a szeretőm, az isteni szöke asszony, akinek szebb a haja mint a hold szöke... jaj, jaj, miért szeretnek az emberek, miért hazásolnak? Éreztem, hogy ver folyik a sz memóim és a szívem kidagadt a mellemen. Akkor elmúlt a messziségen a vörös fény és az ajtó alatt jelent meg újra. És rettenetes esengés keletkezett odakint és valaki mondta:

— A fegyvereket le kell tenni, csak a kaszák és a fejszék legyenek kéznél. Itt vannak-e mindnyájan a székelyek? Bevárjuk az ellenséget amíg egészen közel ér és akkor rontunk rája. Ket ember menjen be a műtermembe és ha ott van valaki hívja a harcba! Lepeseket hallottam. Baratomhoz vászorogtam, atóleltem őt s könnyezve csókolgattam.

— Most visznek és nemsokára meg kell halni... add a veséket testvérem és rejsd el holttestemet.

— Nem... nem engedlek, gyere, menjünk a fürdőszobába, siessünk...

Meleg vért éreztem patakzani az ingemen és a falakon fogakint összeverő koponyákat láttam.

— Már késő... te én megboldogultam... menjünk gyorsan... jaj, jaj, ha élsz meg szeresd a nőket helyetteim is, testvérem bár egyszer sem szerethettem meg nőt igazán... ket napja, hogy ismerem szöke szeretőmet... bár egyszer sem duoráztam, meg a fülebe;

— Szeretek... szeress gyöngyöm... szeress!

olyan esunya és rövid ugys ez az élet... ó, semmink sincs csak ha szeretjük egymást...

Minthogyha jégverembe léptünk volna olyan hideg volt a fürdőszoba. Bezártam az ajtaját és az ablakhoz rohtam.

— Kimegyek itt... eszszaladok, nem vesznek észre...

— Maradj, ott bizonyára az ellenség áll és legyilkol...

— Add a veséket... add ide...

— Bujjunk bele a fürdőkádba és fekvőgyűnk úgy, mintha halottak volnánk. Ha bejönnek azt hiszik itt járt már az ellenség és lemeszárolt...

(Folyt. köv.)

KÖZG A Z D A S Á G.

— A csikmegeyi gazdasági egyesület igazgató választásmája november hó 28-án Fejer Sándor alelnök vezetése alatt ülést tartott. A székelyföldi kirendeltség azon erítésése, hogy a Csíkszerediban vagy környékén beállítandó zöldségtermelő telep létesítése iránt a javaslata hozott telephely átengedése után a szükséges intézkedéseket megfogja tenni, tudomásul vétetett s a telep céljaira alkalmasnak tartott terület földművelésügyi m. kir. miniszter ur által kiküldött állami kertész és a helybeli földműves iskola igazgatója közbenjöttével megszemléltetett Földművelésügyi miniszter urnak az egyesület céljaira engedélyezett államsegély iránt kelt leirata tudomásul vétetett. A helybeli kir. gazdasági felügyelő javaslata folytán elnökség megbízottat, hogy az egyesület által rendezett állatkialtatók és díjazások alkalmával az állategészségügyi ellenőrzése szempontjából törvényhatósági állatorvos közreműködését vegye igénybe s egyuttal földm. miniszter urhoz forduljon felirattal az iránt, hogy az állategészségügyi törvény azon intézkedése, mely az állatgyűlékezéseknél a kir. állatorvosok jelenlétét hivatalból elrendeli, az általdíjazások alkalmára is terjesztessék ki. A gazdasági egyesületnek országos szövetségének decemberben tartandó közgyűlésére az egyesület képviselőiben Mikó Balint e. tisztel. elnök, Gyálóky Sándor, Fejer Sándor, Kiss Ernő és Peterffy Tamás felkerettek. Országos magyar gazdasági egyesületi átirata folytan, miután a jövedelem adóról szóló 1909. X. t. c. végrehajtására vonatkozó utasítás alapján a jövedelem adó megállapításánál a gazdasági egyesület által szükséges szerinti szolgáltatandó adatok is figyelembe fognak vétetni, iroda utasítottat, hogy a varmege különböző vidékei és bírtok kategóriái szerint a községi előjáróságok utján az adatokat szerezzék be, azokról állítson össze kimutatást s terjeszse gyűlés elé. Títkár jelentette, hogy a pénzügyminiszter ur által mehek etetésére engedélyezett adómentes denaturált nyerscukorból 4 mm. a jelenlétezők számára megrendeltetett és kiosztott. Marostorda varmege törvényhatóságának gr. Bethlen István indítványa folytán a magyar földbírtok védelme tárgyában a m. kir. öszkormányhoz, valamint törvényhozás mindkét hazához intezett felirata vonatkozólag hosszabb és beható eszmecserére után elhatározta ig választmány, hogy ahhoz hazafias készséggel hozzájárul, azt hasonló felirattal támogatja. Kallay Ubol országgyűlési képviselőt kerli s a varmege törvényhatóságát is ily értelmű felirat küldése iránt megkeresi. Ezzel kapcsolatosan Bodor Gyula főördantáncos indítványa a varmegei magánjavak igazgató tanácsa megkeresettét határozatot, hogy kutassa és találja módját annak, hogy a varmege területén eladásra kerülő ingatlanok — különösen erdő és legelő területek — a varmegei magánjavak részére vásároltassanak meg. Fejermegeyi gazdasági egyesületnek a kormsák és mulató helyeknek ünnepeken leendő zarvatársáról szóló indítványa partólása kimondatott, de hasonló intézkedés tétel azért nem mondatott ki, mert e tárgyban az egyesület kezdeményezésére a varmege törvényhatóság meg múlt év folytán szabályrendeletet készített s azt jóváhagyásra felterjesztette. A m. kir. pénzügyminiszterium által a varmegek földadó kataszteri beosztásáról megküldött térkép köszönettel fogadtatott s a folyó évi öszi állatdíjazásokról szóló jelentés udomásul vétetett. Szarhagy község képviselő testületének a törvényhatósági bizottsághoz intezett határozatára nézve, melyben kerli, hogy a községben levő piros-tarka tehénlétszám arányában köztenyésztésre piros-tarka tenyész bika is használható legyen, igazgató választmány beható tárgyalás után kimondotta, hogy a piros-tarka szarvasmarhának köztenyésztésbe vetelét sem

az állattenyésztés, sem a gazdaközönség közérdekében obajtandónak s elvezetőnek nem tartja. Tekintettel azonban azon fontos körülményre, hogy Szárhegy községben a határátgazdálkodás már végrehajtott s ezzel az állattenyésztésnek belterjes üzésére a kelő alap kínálkozik, az idevonatkozó szabályrendelet épségben tartása mellett ideiglenesen és kivételesen megengedhető volna, hogy Szárhegy községben a piros-tarka bikák is köztenyésztésbe vettessenek, azon kikötéssel, hogy ezen bikák feltételül csak kézből való fedezésre használtassanak s közlegelőre semmi szarv és ürügy alatt nem bocsáthatók. Szaniszió Kálmán törvényhatósági bizottsági tagnak azon indítványára nézve, hogy a teleni tszámnak megfelelőleg, egy-egy tenyészbika beszerzése és tartása ne 60, hanem 80—90 telen után állapítsák meg, igazgatózó választmány a szabályrendelet módosítását szükségesnek nem tartotta, azonban a tenyészbika tartás és gondozás körül vármegyének némely községében, tapasztalható öröndetes haladást mérni nyilván, nem zárkozott el az elől, hogy oly községben hol a tenyészbikák állandóan istállóban tartatnak s erre alkalmas bika istálló, a kézből való fedezésre fedett színek és kifutók állanak rendelkezésre, a bikák kifogásoltan tartása esetén az érdeket községi előjárásának esetről esetre megismételt kérésére az eddig egy-egy bika után megállapított 60 tehénlétszámmal 80 darabra való felemelésre ideiglenesen engedély adassék. Mindkét kérésre nézve a szükséges intézkedések a törvényhatóság határozata után a szarvasmarha stb. tenyészéséről szóló szabályrendelethez csatolandó „Függlek”-be lesznek foglatandók és jóváhagyás végett földm. miniszter urhoz felterjesztendők. A vármegyei maganjavak igazgatójának azon értesítése, hogy az egyesület segélyezésére az 1913. évi költségvetésbe évi segély állítottatik be, örömmel vetettük tudomásul. Az idei fajs-kola jutalomdíjakra nézve, miután a f. évben állandóan uralkodott kedvezőtlen időjárás miatt a pályadíjak kioszthatók nem voltak, feleketri határozatot az idej maganjavak igazgatótanácsa az idej 300 kor. pályadíjak a jövő évvel egy összegben leendő kiutalása iránt. A f. év tavaszi kiosztott takarmány vetőmagvairól szóló kimutatás tudomásul vétetett. Egyesületi új tagokul felvételték Szász Lajos főjegyző Csikszereda, András Péter plebanos Csikszentelek, Erőss Domokos vartófalva évdíjas és a göröcsfalvi Gazdakör rendes tagjai. Titkár indítványára vármegyei törvényhatósági bizottsága megkeretini határozatot, hogy az építési tervezett Kultur palotában az egyesület elhelyezésére szükséges helyiségekről az építési tervezetben gondoskodás történjen. Az ülesen Balint Lajos, Balogh Ferenc, Boior Gyula, Kiss Ernő, Pál Gábor, Szász Lajos, Dr. Györgyfalvi Domokos, Cziko Sándor, Dr. Ethos Gyula, Rakosi István, Tompos János, Szebeny Peter, T. Nagy Imre titkár és Adorján Imre voltak jelen.

HIREK.

— **Halálozás.** Erdély, de különösen az egész Székelyföld közzagadástól életét érzékeny veszteség érte, Tauszig B. Hugó a vaskoronarend lovagja, kir. tanácsos, a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara elnöke, az Agrár Takarékpénztár Rt. elnök-igazgatója hosszas szenvedés után Abbázában elhunyt. Neve ismert volt egész Magyarországon s mint pénzügyi tekintélynek, annak idején Tauszingnak is kikérték véleményét az önálló bankra vonatkozólag. A kamara ügyeit évek óta nagy buzgalommal és sok sikerrel vezette, de talán legnagyobb volt sikere pénzügyi téren, ahol a marosvásárhelyi Agrár Takarékpénztárnak főkieljáró benépesítette a Székelyföldet, hogy olyan pénzügyi intézetet adván ezekkel a hitelkeresők közönségnek, amely hivatásának a legválságosabb időkben is megtelet. Méltán mondhatjuk, hogy Tauszig halála érzékeny vesztesége Erdély társadalmának.

— **A Majláth gróf családi ünnepe.** A katolikus közéletben oly kiváló szereplésű Majláth gróf családnak szép családi ünnepe volt. Nyolcvanadik születés napját érte meg gróf Majláth György országbíró özvegye, prandai Hillebrand Stefánia báróné. Az ünnepen Hohenlohe-Waldenburg hercegi Pallavicini ögrófról, Zichy és Széchenyi gróf családoknak negyvennél több tagja gyűlt össze. Az ünneppel azzal kezdődött, hogy az uralmai Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök szentmisét mondott majd a család minden tagja a testben és lélekben még egyaránt erős kedvességben kifogyhatatlan

özreg grófné elé járult s átadta neki fűdvözetletét: a felhőtök a szív őszinte érzésének hálaadó szavával s boldog könnyűvel, a kieselnyek virággal s formás versikkkel, a legkisebbkét csak egyszerű, de annál meghatározó üléssel. Az ország és külföld különböző részeiből fűdvözetletet kapott az öreg grófné.

— **Házasság.** Dr. Bogády Gábor csikarézfalvi ügyvéd, folyó hó 2-án házasságot kötött Jakab Piroskával Brassóban.

— **A Lloyd Hitevéddő Egyesület.** Budapest, amely eddig is lelkiismeretes információi alapján, úgy pénzügyi, valamint a kereskedelmi világban széleskörű népszerűségét szerzett, legújabb hatáskörét kibővítette és pedig számlák, váltók és egyéb értékeknek az ország bármely részében való incassálásával az öszszegek csekélységére való tekintet nélkül. A tranzakció osztály, kétes követelésnek behajtásával, valamint moratoriumok és egyezségek keresztül vitelével foglalkozik. Ezen egyesület vállalkozik az egyezségeknek közpénzben való előlegezésére, amely mellett egyezségek sikeres és gyors keresztül vitelét biztosítja.

— **Uj iparfelügyelő.** A marosvásárhelyi iparfelügyelői kerület vezetésével, a melynek körletébe vármegyénk is tartozik, Donner Kornél ipari segédfelügyelő bizottott meg. Felhívja a vármegye területén lévő összes gyár, ipartelep, valamint kázan tulajdonosokat, hogy hivatalos ügyeikben ezután közvetlenül hozzá forduljanak.

— **A Honatya** címmel Mátrai Ferenc Béla segédantelfelügyelő egy satirikus egy leivonásos vígjátékot írt. Ára 60 fillér. Kapható Vákar L. könyvkereskedésben.

— **Első jutalomjáték.** Vasárnap december 29-én lesz a vege felé közeledő színiünnep első jutalomjátéka. Réthely Odón javára Lehar zenejü operettje Luxemburg grófia kerül színpadra első rendű szereposztásban. A festő modelljét Garay Irén, a primadonnát Buday Ilonka, az orosz herceget pedig Farkas játszák. A címszerepet a jutalmazandó személyesíti. Réthely ugyanis mint rendező, ugyanis mint színész közönségünk színpadját a legnagyobb mértékben kiterjedte és kiűs vívta; jutalomjátéka előreláthatólag télt ház előtt fog lefolyni.

— **A jegyzők drágasági pótléka.** A községi- és kőrgyűzők drágasági pótléka tárgyában hozott törvényhatósági határozat ellen beadott felebezést Csizser Pető és Ambrus Dénes visszavonták.

— **Önálló működési kör.** Az igazságügy-miniszter Bogdán Géza dr. erzsébfalvi járásbírósi jegyzőt önálló működési körrel ruházta fel.

— **Halálozás.** Kövér György, a csikszeredai ev. ref. egyháztanács tagja, városunk egyik legrégibb tekintélyes iparos, folyó hó 11-én 61 korában elhunyt. Halálát neje, fia Kövér Sándor és ennek családja, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése folyó hó 13-án általános részvét mellett ment végre.

— **Az erdélyi püspök kiténtetése.**

A hivatalos lap máz szama közli, hogy a főleseg gróf Majláth Gusztáv Károly belső titkos tanácsos, erdélyi püspöknek az egyház és kultura téren szerzett kiváló érdemei elismerésül az I. osztályú vaskoronarendet adományozta.

— **Honvédtüzérség Kolozsváron.** A honvédelmi miniszter tudatta Kolozsvár városával, hogy az ujonnan szerzett nyolc honvédtüzérezred közül egyet ott helyeznek el, ha a szükséges laktanyát 1914-ig felepitetti a város.

— **Iparkamrai tagok választása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tagjainak öt évre terjedő megbízatási ideje 1913. évi február hó 15-én lejár, minél fogva a m. kir. kereskedelemügyi miniszter utasította Csikvarmegye közönségét, hogy az újraalakulás előmunkálatait foganatosítsa, az iparosok és kereskedők nevjegyzéke alapján a központi bizottságot alakítsa meg és a választásokat ntelőbb ejtse meg. A miniszter a választások eredményéről jelentést kér.

— **Megbízás.** A vallás és közoktatásügyi miniszter az iparos és kereskedő tanonciskoláknál a szakfelügyelői teendőkké, a folyó tanévtől kezdve az 1914—15 tanév végéig terjedő időre, Dóza János brassói ipari szakiskola igazgatót a eskifogaras-, háromszék-, nagyküküllő-, udvarhelymegyei és Brassó város kivételével, a brassómegyei összes iparos tanonciskolákra nézve megbízta.

Laptulajdonos: dr Nagy Bóni.

Dániel József, nyugdíjas k. jegyző, Gyergyószentmiklóson, mint magánvállalatok, magánosok, községek, közbirtokosok és más erkölcsi tesületéknél bármely képességeinek megfelelő irdói munkát, valamint ügynőkösztödést is szivesen készséggel elvállal.

Kívánatra biztosítékot is nyújt.

Erdélyi vevőink kényelmére
Brassóban, Kapu-utca 60. szám alatt
nagyobb
FIÓKÜZLETET
LÉTESITETTÜNK.

Butorszükséglettel mielőtt fedezné, tekintse meg raktárunkat, miután cégünk egész Erdélyben a legversenyképesebb és legnagyobb raktár felett rendelkezik.

Székely és Réti
butorgyárosok
Marosvásárhely, Brassó,
Szechenyi tér 47. Kapu utca 60.

Biteleknek egyéneknek arfelemelés nélkül részletfizetésre is.

FIGYELEM!

Megerkeztek a legszebb karácsonyi és ujévi levelező-lapok, emlékkönyvek, fénykép albumok, levelező-lap albumok, meséskönyvek gyermekjátékok stb. a legjutányosabb árban beszerezhetők

VÁKAR L. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN, CSIKSZEREDA.

Névjegykártyák a legjutányosabb árban készülnek.

Elvsem nagy forgalom és kevés haszon.

ÉRTERISÉTES. Felhívom a figyelmet a t. butor-és varrógép vásárló közönségnek, hogy bárki mielőtt butort és varrógépet vásárolna ne mulassza el raktáromat megtekinteni, hol az összes raktáron levő butorokat, ugymint:

ebédlő-, háló-, szalon- és irodai berendezések, bór-garnitúrák, diványok és madrárok

minden kivételben és rendkívüli nagy választékban, valamint

a legjobb gyártmányu varrógépek, kerékpárok, gramofonok és lemezek

melyek igen jutányos árban és kedvező fizetési feltételek mellett lesznek elarúsitva. Minden tőlem vásárolt varrógépért 6 és 10 évi jótállást vállalok. Varrógép 27 forinttól, gramofonokat 20 forinttól és kerékpárokat 55 forinttól lennebb árúsitom. Varrógépek, kerékpárok és gramofonokhoz mindenféle alkatrészek kaphatók. Javításokat a legjutányosabb — árért eszközök jótállás mellett. —

Tisztelettel:

ACKERMANN IGNÁZ
— Butor- és varrógép nagyraktára. —
Csikszereda, Kossuth-utca 9. szám.
(Lukács Juliska-féle népalota.)

Ha olcsón és jól akar vásárolni tegyen próbát.

Mindentelje asztalos-, kárpitos- és díszítőmunkákat elvállalok.

GRAND HOTEL

SAN REMONAGY SZÁLLODA
BUDAPEST, VII. Dohány-utca 40.

(Nyár-utca saik.)

Szolid családi szálloda.

Teljes kényelemmel berendezve. — Tiszta, világos szobák 3-60 koronától.

Lift, légfűtés, ébresztő óra, hideg-meleg víz minden szobában.

Sz. 10452-912. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONAT.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Kovacs Gyurfiás ügyvéd által képviselt, Dazbek Sandor csikszentdomokosi lakos végrehajthatónak György Jánosné szül. Karda Erzsébet csikszentdomokosi lakos végrehajtás szenvedő elleni végrehajtási ügyében végrehajtható keresere a végrehajtási árverést 241 korona 54 fill. tőke a csikszentdomokosi 7101. szíjtkjében A 1 rdsz. 2272. hrsz. a foglalt ingatlanból B. 4. alatti György Jánosné szül. Karda Erzsébetet megillető $\frac{1}{4}$ része 2 K 75 f., az u. o. 6845. szíjtkjében A 1 rdsz. 5393. hrsz. a foglalt ingatlanból B. 4. a György Jánosné szül. Karda Erzsébetet megillető $\frac{1}{6}$ rész jutalekára 2 K 75 f., az u. o. 621. szíjtkjében A 1 rdsz. 6541., 6542. hrsz. a foglalt ingatlanból B. 2. és 9. a Karda Erzsébet férj György Jánosné megillető $\frac{1}{2}$ részre 101 K, az u. o. 2664. szíjtkjében A 1 rdsz. 15782a/2., 15787. hrsz. a foglalt ingatlanból György Jánosné szül. Karda Erzsébetet megillető $\frac{1}{2}$ rész jutalekra 28 K, az u. o. 3869. szíjtkjében A 1 rdsz. a foglalt 48 hold 1106. nsz.-öl közhelybeli illetményből B. 12. alatti Karda Erzsébet férj György Jánosné megillető $\frac{1}{2}$ rész r. jutalekra 96 K, az u. o. 3790. szíjtkjében A 1 rdsz. a foglalt 19 hold 68 nsz.-öl közhelybeli illetményre 380 K, az u. o. 62. szíjtkjében A 1 rdsz. a foglalt 29 hold 23 nsz.-öl közhelybeli illetményből György Jánosné szül. Karda Erzsébetet megillető $\frac{1}{2}$ rész r. jutalekra 290 K, az u. o. 1367. szíjtkjében A 1 rdsz. a foglalt ingatlanból B. 8-9. a György János és neje szül. Karda Erzsébet megillető $\frac{1}{8}$ ad r. 39 K 96 f., az A 1 rdsz. 13936/1. hrsz. a foglalt ingatlan $\frac{1}{8}$ ad részére 48 K ezennel megállapított kikiáltási árban elfogadott.

Az árverésre határnapul 1913. évi január hó 10 napjának deleitől 12 óráig Csikszentdomokosi község hazához tázi.

Árverezni szandekozók tartoznak minden egyes ingatlan kikiáltási árának 20%-át mint banatpenzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a banatpenzt az általa az általa igert vételár 20%-ig nyomban kifizetni, mit ha meg nem teszi: ígerte figyelméül kívül maradás a haladéktalanul folytatandó árverésen részi nem vehet.

Az ingatlan a kikiáltási ár $\frac{1}{2}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adható.

A kir. tszék, mint tkvi hatóság.

Csikszereda, 1912. évi október hó 16-án.

Görög s. k.

8. m. k. l. kir. tszéki jegyző.

A kiadomány hitelei:

Kozma,
kir. telekkönyvvezető.

Infórmációk, inkassók, kétes követelések megváltása, tranzakciók, fizetésképtelen cégek szanálása, fizetések finanszírozása, moratoriumok kieszközölése és megállapodások létesítése, a hitelezők megfogadása

kapcsán. 1-10

Lloyd Hitelvédő Egyesület,
Budapest, Andrássy-u. 24 szám.

Telefon 177-45., 42-43., 119-11. Szigetútcim: Lloydúts.

Közbenjárók díjaztatnak.

Üzlet megnyitási jelentés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget ez uton is értesíteni, hogy Csikszeredán, Apaffy Mihály-u. 4 sz. a. fióküzletet nyitottunk és kérjük t. vevőinket, hogy eredeti Singer varrógépekben, varrógépalkatrészekben, tűkben és varrógépalkajban beálló szükségletüket fenti üzletünkben fedezni sziveskedjenek. — Cégünket a n. é. közönség szives jóindulatába ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel:

SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ezen cégről ismerhetők fel azon üzletek, — amelyekben „SINGER“ varrógépek árusítatnak Gépeink nem szorulnak ajánlatra, csak arra kell ügyelni, hogy megfelelő helyen vásároltassanak.

Figyelmeztetés: Az összes más üzletek által „SINGER“ név alatt forgalomba hozott varrógépek egyik régebbi szerkezetük után készültek, amelyek újabb családi gépeink mögött szerkezetben, szolgáltatási képességben és tartósságban is messze elmaradnak. 17-52

Törvényesen bejegyzett végleg.

Óvakodjunk értéketlen átánzatoktól!

Kinek drága az egészsége

és pénzt nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

Oroszlán Menthol Sósborneszest

a háziszerek királyát.

Kapható 44 fill. 1.40 és 2.20 K eredeti üvegekben.

Főelárúsítás:

KELLER ISTVÁN gyógyszerárában

az „ATTILAHÓZ“.

Csikszentmártonbaa és Tusnádfürdőn.

Csusz, közhvény, reuma, szaggatás, nyilalás, oldalszurás, keresztcsontfájás, derékoldal- vagy hátrfájás, izom- és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merev végtagok és ujjak, görcsök, továbbá hűlés, megfázás, vagy légúzatomból származó bajok azonnal enyhülnek az Oroszlán Menthol Sósborneszest használatával. Ha a fájó testrészt a dörzsölést nem tűri, úgy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fejfájás, fejszaggatás, hajhullás, idegesség, bágyadság, kimerültség általános gyengeség esetében kiveszel ér fel a valódi Oroszlán Menthol Sósborneszest. Torokfájás, rekedtség, géghurut, influenza nátha ha fellép, ugy emelkedezik az Oroszlán Menthol Sósborneszest, mely a legkíméletesebb és legerjedtebb háziszerek. Ezer és ezer más esetekben is kitünő sikerrel lesz az Oroszlán Menthol Sósborneszest használva. Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer halálat tannokodik róla, hogy az Oroszlán Menthol Sósborneszest az emberiség jövője.

21-52

HIRDETÉSEK

olesó árszámitás
mellett közöltet-
nek s felvételnek
a kiadóhivatalban.